

БЮЛЕТИН на Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци

Брой 8/м. август 2023 г.

АТБК с участие на
Полагра 2023

Стратегия „От фермата
до трапезата“

Повече средства по
мярка 4.2

Честит 6-ти
септември!

[Прочети повече](#)

[Прочети повече](#)

[Прочети повече](#)

[Прочети повече](#)

Асоциация традиционни български консерви с участие на Полагра 2023

С цел създаване на нови пазари и все по-мощното налагане на български консервирани плодове и зеленчуци на европейските пазари, Асоциация на традиционните български консерви ще вземе участие в изложението POLAGRA 2023 в град Познан в периода 27-29.09.2023 г.

POLAGRA
food • horeca • foodtech

Участието на Асоциацията е продиктувано и от факта, че Полша се оформя като един от лидерите на европейската икономика с почти 38 мил. население. Представянето именно на това изложение е сериозна възможност за членовете и консервната ни промишленост, която ще създаде добри условия за реализиране на българските продукти на този пазар.

Най-големият актив на Polagra е разнообразието и това няма да се промени тази година. Развиват се три паралелни салона - FOOD, FOODTECH и HORECA.

FOOD Zone е място за представяне на потребителските тенденции. богат преглед на оферти. Това е и място за популяризиране на полската хранителна индустрия.

Всяка година FOOD зоната на POLAGRA се посещава от десетки хиляди професионалисти от цял свят, търсещи нови продукти, вдъхновения и преди всичко фокусирани върху сключването на дългосрочни договори. Това е важно събитие в развитието на нови перспективи за износ, в което програмата Hosted Buyers играе ключова роля, благодарение на която мениджъри на търговски вериги, както и търговци на едро, дистрибутори и вносители на храни извън Полша могат да вземат участие в панаира.

Изложението е придружено от индустриално обучение, посветено както на производителите на храни, така и на дистрибуторите на храни, което се отнася до нови правни разпоредби или маркетингови решения за предприемачи от хранително-вкусовата промишленост.

Щандът на Асоциацията е в Зала 5 – партер и е финансиран с държавна помощ на основание чл.24 от Регламент (ЕС) № 702/ 2014.

„От фермата до трапезата“: Какви цели си залага България?

Министерството на земеделието и храните публикува за обществено обсъждане проект на Националната програма за действие за принос към изпълнение на целите на Стратегията „От фермата до трапезата“ до 2030 г. Стратегическият документ е разработен съвместно с Аграрен институт - Пловдив и е в изпълнение на Реформа С6.R1 „Актуализиране на стратегическата рамка на аграрния сектор“ по Компонент 6 „Устойчиво селско стопанство“ на Националния план за възстановяване и устойчивост.

В Програмата са формулирани стратегически цели и мерки за тяхното постигане, които ще допринесат за изпълнение на целите на Стратегията „От фермата до трапезата“.

Програмата допълва и надгражда стратегическата рамка за управление на аграрния сектор, регламентирана в Националната програма за развитие България `2030. Определени са инструменти, мерки и дейности, свързани с изпълнение на

ангажиментите, допринасящи за опазване околната среда, биоразнообразието и природните ресурси, и за повишаване на адаптивността спрямо изменението на климата за периода до 2030 г.

Националната програмата е съобразена с провежданата през последните години политика в аграрния сектор, основаваща се на производство, щадящо околната среда и изграждане на устойчиви производствени хранителни системи.

Проектът на Програмата е публикуван за обществена консултация на интернет - страниците на Министерството на земеделието и храните и на Аграрен университет – Пловдив. Крайният срок за предоставяне на предложения от страна на заинтересованите лица е до 28 септември 2023 г.

С документа може да се запознаете [тук](#).

Източник: www.mzh.government.bg

Бюджетът по подмярка 4.2 за преработватели се увеличава с допълнителни 51 млн. лева

Министерството на земеделието и храните представя за обществено обсъждане проект на заповед за изменение на Насоки за кандидатстване по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР 2014-2020 г.), с която се увеличава бюджетът на процедурата от проведената през 2021 г. прием на проектни предложения.

След направен анализ от Управляващия орган (УО) на ПРСР 2014-2020, чийто ръководител е заместник-министър Таня Георгиева, относно остатъчните средства по подмярката е установено, че е генериран свободен финансов ресурс. Целесъобразно е той да бъде използван за сключване на допълнителни договори с преработвателни предприятия.

Остатъчният размер на финансовите средства осигуряват възможност на УО на Програмата да увеличи бюджета на процедурата с 50 979 648,27 лева публични средства (ЕЗФРСР и национален бюджет), което позволява сключване на административни договори по 65 проектни предложения. Това са проекти на

преработвателни предприятия, които са преминали през всички етапи на оценка по процедурата и са получили между 43 и 23 точки по критериите за оценка. Същите отговарят на всички критерии за предоставяне на финансова помощ по процедурата.

С предложеното увлечение, общият бюджет на процедурата се увеличава на 477,2 млн. лв., което осигурява възможност за сключване на договори с всички проектни предложения, които отговарят на критериите за допустимост и финансиране по процедурата.

Сключените допълнителни договори по тези проектни предложения и тяхното изпълнение до 2025 г. ще подпомогне постигане на целите на ПРСР 2014-2020, в частност на подмярка 4.2. „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“.

Чрез изпълнение на дейностите и инвестициите по тези проекти ще се стимулира процесът по подобряване на цялостната дейност, икономическата ефективност и конкурентоспособността на предприятия от хранително-преработвателната промишленост. Финансирането ще допринесе за модернизиране на производствените процеси чрез въвеждането в експлоатация на нови и съвременни машини и технологии, подпомагащи и дейности по устойчиво и цифрово икономическо възстановяване на предприятията.

Източник: www.agrozone.bg

Тъжна статистика: Голям минус стои пред българската реколта от плодове и зеленчуци

Минусов знак стои пред десетки култури в таблиците с последните данни от тазгодишната българска зеленчукова и плодова продукция. Стръскащата картина със сигурност има обяснения, както и последствия.

До началото на август най-голям спад има при домати от открито. Спрямо година по-рано реколтата е с близо 68% по-малко. Средният добив е спаднал с почти 225, достигайки до 745 кг/дка. Слабите резултати до известна степен могат да се обяснят с продължилото до късно студено и дъждовно време този сезон. Земеделците обаче изобщо не са засадили толкова домати, колкото миналата година. Културата е намаляла по полетата с 22%.

С ¼ по-малко са и засадените картофи у нас, а спадът при зелето е с над 53%, което го прави рекордьор в черната класация. Открояват се и по-малкото площи с краставици на открито (-41,8%). Пиперът също има отлив от родните полета - (с -13,4%)

„Засега производството на наблюдаваните зеленчуци, дини и пъпеши от открити площи изостава в рамките на 28% (краставици) – 67,6% (домати) спрямо година по-рано. Това се дължи на отчетения на този етап по-малък размер прибрани площи, като при

повечето култури, с изключение на пипера и краставиците, се наблюдава и по-нисък среден добив”, уточняват от агроминистерството в последния си оперативен анализ.

В мрачната статистика само ягодите на открито се отличават с положителен знак. Към 3 август реколтата от тях е с 1,4% повече на годишна база, достигайки до 5 879 тона, а средният добив е нараснал на 691 кг/дка.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 03.08.2023 г.

	Засадени площи (ха)		Рекултивирани площи (ха)		Производство (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	04.08.2022	03.08.2023	04.08.2022	03.08.2023	04.08.2022	03.08.2023	04.08.2022	03.08.2023	Засадени площи (ха)	Рекултивирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
Картофи	9 082	6 784	2 141	1 403	38 812	23 465	1 813	1 672	-25,3%	-34,5%	-39,5%	-7,8%
Зеле	1 483	696	295	187	6 296	3 161	2 134	1 690	-53,1%	-36,6%	-49,8%	-20,8%
Дини	3 297	3 349	1 543	1 137	29 896	12 085	1 676	1 063	1,6%	-26,3%	-53,3%	-36,7%
Пъпеши	2 057	2 051	1 287	1 110	10 231	6 877	795	620	-0,3%	-13,8%	-32,8%	-22,0%
Пипер на открито	2 296	1 988	851	435	5 320	2 893	625	665	-13,4%	-48,9%	-45,6%	6,4%
Домати на открито	2 251	1 755	933	387	8 890	2 882	993	745	-22,0%	-58,5%	-67,6%	-21,8%
Краставици на открито*	488	284	296	201	3 439	2 477	1 162	1 232	-41,8%	-32,1%	-28,0%	6,0%
Ягоди на открито	860	877	845	850	5 790	5 870	665	691	2,0%	0,6%	1,4%	0,9%
Домати в оранжерии	480	435	415	371	34 814	30 064	8 389	8 104	-6,7%	-10,6%	-10,6%	-3,4%
Краставици в оранжерии	395	332	348	285	34 106	25 885	9 801	9 768	-15,9%	-23,9%	-24,1%	-0,3%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от МЗХ.
* вкл. и корнизони

Неприятна е и картината при трайните насаждения. „Съчетанието от по-късен старт на беритбената кампания тази година и понижение на средните добив от декар, води до чувствително намаление на добитите количества малини, кайсии, сливи и праскови с между 30,5% (малини) и 67,2% (праскови) спрямо миналогодишните. Беритбата на ябълки и круши е в начален етап, като до момента са събрани съответно 132 тона и 66 тона”, отчитат от агроминистерството.

Още през март редица овощни градини пострадаха от измръзване. В Сливенско овощарите заявиха, че обявяват масово нулева година. Последваха и по-късни щети, причинени от бури и градушки, а на много места културите се развиваха по-

Площи и производство от трайни насаждения към 03.08.2023 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	04.08.2022	03.08.2023	04.08.2022	03.08.2023	04.08.2022	03.08.2023	04.08.2022	03.08.2023	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
ябълки	4 398	4 274	15	15	116	132	773	880	-2,8%	0,0%	13,8%	13,8%
круши	626	555	43	12	192	66	447	550	-11,3%	-72,1%	-65,6%	23,0%
праскови	2 926	1 808	1 194	465	7 869	2 578	659	554	-38,2%	-61,1%	-67,2%	-15,9%
сливи	9 446	9 277	1 005	514	5 000	2 383	498	464	-1,8%	-48,9%	-52,3%	-6,8%
кайсии	2 984	2 366	2 942	2 080	21 351	10 623	726	511	-20,7%	-29,3%	-50,2%	-29,6%
череша	10 491	9 937	10 489	9 815	51 029	46 209	487	471	-5,3%	-6,4%	-9,4%	-3,3%
вишни	1 273	1 024	1 084	1 001	4 052	3 236	374	323	-19,6%	-7,7%	-20,1%	-13,6%
малини	1 802	1 826	523	420	1 625	1 130	311	269	1,3%	-19,7%	-30,5%	-13,5%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от МЗХ.

бавно. Наред с увеличената себестойност на продукцията, ситуацията не вещае добри резултати както за производителите, така и за потребителите.

От данните в оперативния анализ става ясно, че плодовете и зеленчуците у нас са поскъпнали спрямо същото време на миналата година. С 15% е поскъпнал картофа

на годишна база, оранжерийните краставици - с 19%, а зеленият пипер - с 20%. В началото на август 2022 г. средната цена на едро на прасковата е била 2,00 лв./кг, а сега е 2,50 лв./кг, което е ръст с 25%.

Източник: www.agri.bg

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 04.08.2023 г., лв./кг

	05.08.2022	28.07.2023	04.08.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,07	1,20	1,23	15,0	2,5
домати (оранжерийни)	2,48	2,41	2,50	0,8	3,7
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	2,43	2,55	2,58	6,2	1,2
краставици (оранжерийни)	2,10	2,26	2,50	19,0	10,6
краставици (внос)	*	*	*	-	-
пипер (зелен)	1,70	2,07	2,04	20,0	-1,4
пипер (червен, внос)	*	*	*	-	-
зеле	0,88	0,85	0,95	8,0	11,8
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	2,00	2,39	2,50	25,0	4,6

Всяка опаковка в Европа ще получи клас за рециклируемост

Европа върви към нови по-революционни цели за опаковките. От 2030 г. всички опаковки, които се пускат на пазара на ЕС, ще трябва да са за многократна употреба или рециклируеми. Това предвиждат нови изменения в регламент на Европейския парламент и на Съвета. Главната цел на регламента е фокусирана в сектора на пластмасите, което включва изискванията за рециклирано съдържание и забрана на определени видове опаковки.

Всяка страна трябва да успее да изпълни амбициозните екологични цели до 2025 г. да рециклира 77% от пластмасовите бутилки за еднократна употреба и всяка нова бутилка да съдържа 25% материал от рециклирана пластмаса.

До 2030 г. трябва да рециклираме 90% от пластмасовите бутилки за еднократна употреба и всяка нова бутилка да съдържа 30% рециклирана пластмаса.

Всички видове опаковки трябва да преминат през процедура за оценка на рециклируемостта.

Така ще се определи в кой клас попадат, за да се гарантира че отговарят на критерия

проектиран за рециклиране (DfR – Design for recycling). Опаковките попадат в класове от А до Е. От 2030 само опаковките, попадащи в групите А - D ще могат да се пускат на пазара. Изключение се прави за иновативни опаковки (максимум 5 години), за определени опаковки за фармацевтичната индустрия и медицински изделия (максимум до 2035) Таксите за разширена отговорност на производителя ще се определят в зависимост от принадлежността към клас А до D и съдържанието на рециклат (само за пластмасите).

Всяка държава член на ЕС трябва да намали отпадъците от опаковки до 2030 с 5% в сравнение с 2018, с 10% до 2035 и с 15% до 2040 година. Това ще бъде цел за всяка държава, член на ЕС. Но тя ще се допълва от други мерки например избягване на ненужните опаковки, празното пространство да бъде сведено до минимум. При продажбата на опаковките предотвратяването на отпадъците е задължение на производителя. При групиране,

Клас за <u>рециклируемост</u>	Оценка на <u>рециклируемостта</u> на единица, в тегловен %
Клас А	над или равен на 95 %
Клас В	над или равен на 90 %
Клас С	над или равен на 80 %
Клас D	над или равен на 70 %
Клас Е	под 70 %

транспортране и електронна търговия е задължение на икономическия оператор, който доставя опаковани стоки.

Ще се въведат цели за повторна употреба за всички сектори

Предприятията трябва да посочват опаковките и системите за повторна употреба. Ще се въведат цели за повторна употреба за икономическите оператори по сектори. Изключение ще се прави за микропредприятията, в зависимост от размера на продажбите и количеството опаковки, пуснати на пазара.

4 видове опаковки (торбички за чай и кафе, капсули за чай и кафе, залепващи се етикети за плодове и зеленчуци и най-тънките полимерни торбички) трябва да бъдат компостируеми, така че заедно с продукта да отидат в потока на органичния отпадък. Италия например държи за разширяване на обхвата на задължителните компостируеми опаковки.

Депозитната система ще стане задължителна

Друга промяна е свързана с въвеждане на задължителна депозитна система (DRS) за пластмасовите бутилки и металните кенове, така че да се постигне 90% повторно влагане /възстановяване. Ще се въведат минимални изисквания за всички депозитни системи.

Ще бъдат забранени 5 вида опаковки за плодове и зеленчуци, единични дози за сосове и шампоаните в хотелите

Ще бъдат забранени 5 вида опаковки: еднократни опаковки за плодове и зеленчуци групови опаковки, HORECA - например единични дози за сосове и продукти за хигиена в хотелите.

Допълнителни видове опаковки могат да се добавят на следващ етап, става ясно от

документа. Ще се вземат предвид въздействието върху околната среда и наличието на алтернативи в съответствие с изискванията за контакт с храни и предотвратяване на микробиологично замърсяване.

Ще има доброволни критерии за етикети с рециклирано съдържание

Регламентът предвижда задължително хармонизирано съдържание на етикетите така че да се осигури разделно изхвърляне от потребителите. Задължителни ще са етикетите за опаковките за многократна употреба, включително QR код с детайлна информация за точките на събиране и позволяваща проследимост. Правилата трябва да се хармонизират, ще има доброволни критерии за етикети с рециклирано съдържание. Ще се отмени сегашното етикетирание въз основа на буквено-цифровото лого. Ще се забрани всеки етикет, който подвежда или може да обърка потребителя/крайния получател относно устойчивостта, характеристиките и края на жизнения цикъл на опаковките

Очаква се новите правила да влязат в сила догодина

През май беше крайния срок за предложения в комисията по околна среда. 20-21 септември предстои гласуване на проекта за доклад и измененията в Комисията по околна среда, която е водеща. В началото на октомври предстои гласуване в пленарна зала на Европейския парламент. Очаква се най-късно година по-късно или през есента на 2024 г. да бъде публикуван в официалния вестник на ЕС.

Източник: www.bia-bg.com

В Германия напечатаха мляко под формата на лист А4

Германската хранителна марка Veganz патентова уникална технология и се готви да пусне Mililk, 2D отпечатани листове, които се превръщат в овесено мляко, съобщава GreenQueen.

Отбелязва се, че продуктът има вид на квадратни листа с карамелен оттенък. Те са с размер А4 и се изпращат лесно в пощенските кутии.

Всеки лист може да се използва за приготвяне на 500 мл овесено мляко, а опаковката за 17,99 евро съдържа достатъчно листа за 10 литра.

Потребителят може да откъсне колкото е необходимо листо и да го смеси с вода за 30 секунди, за да направи прясно овесено мляко.

Листата съдържат прах от овесени ядки, малко количество вода, кокосово масло, изолат от нахут, ванилин и гума гелан.

Разработчикът на продукта подчертава, че производството на млечни листове има слабо въздействие върху околната среда върху планетата и също така намалява отпадъците. Консуматорът може да приготви точно толкова мляко за определен период от време, колкото му е необходимо.

Освен това млякото в този формат е удобно за транспортиране, тъй като останалите 90% от продукта трябва да са вода.

Освен това опаковката на овесеното мляко се състои само от плик, който може да се рециклира, за разлика от десетки тетра опаковки (в които се опаковат повечето растителни млека) или картонени кутии, които просто ще бъдат изхвърлени.

Източник: www.agrozone.bg

Честит ден на Съединението!

На 6 септември чествуваме 138 години от Съединението на Княжество България и Източна Румелия.

Денят на Съединението е една от най-паметните дати в българската история. С този акт и успешната му защита българите постигат първия етап от националното си обединение и ревизията на Берлинския договор.

Съединението определя съдбата на България за векове напред. То е било подготвяно от редица важни събития преди него - от българското Възраждане, от десетилетната борба за независима българска църква, от вековната борба за съхранение на език, традиции и обичаи на българите, от борбата за национално освобождение, от десетки въстания и Априлското въстание, което предшества Руско-Турската освободителна война.

Честит празник!

СЪЕДИНЕНИЕТО
ПРАВИ СИЛАТА